

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

(consolidarea rolului consumatorilor în vederea tranziției verzi și promovarea reparării bunurilor)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (*consolidarea rolului consumatorilor în vederea tranziției verzi și promovarea reparării bunurilor*) este elaborat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

În conformitate cu art. 38 și 39 lit. a), Capitolul V al Acordului de Asociere RM-UE, pentru a atinge un nivel înalt de protecție a consumatorilor se urmărește apropierea legislației naționale, care să aibă la bază prioritățile menționate în anexa IV la prezentul acord, evitând totodată barierele în calea comerțului pentru a garanta consumatorilor posibilitatea reală de a alege.

Subsecvent, inițierea procesului de elaborare a proiectului de lege se impune prin acțiunile normative nr. 4 (termen de realizare decembrie 2026), nr. 5 (termen de realizare ianuarie 2027) și nr. 15 (termen de realizare ianuarie 2027) din Capitolul 28 – Protecția consumatorilor și a sănătății, Cluster 2. Piața internă din Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2025-2029.

În plus, criteriile de referință pentru închiderea capitolelor de negociere, în speță Capitolul 28 Protecția consumatorilor și a sănătății menționează expres necesitatea alinierii cadrului normativ național la aquis-ul Uniunii Europene.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Prezentul proiect a fost elaborat în vederea asigurării alinierii legislației naționale în domeniul protecției drepturilor consumatorilor la legislația Uniunii Europene, reprezentând o etapă importantă în realizarea angajamentelor Republicii Moldova în procesul de aderare la Uniunea Europeană, astfel reprezintă o acțiune în contextul cadrului de negocieri pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

În context, urmare a desfășurării la 17 martie 2025 a sesiunii de Screening Bilateral pe Capitolul 28 „Protecția consumatorilor și a sănătății”, Republica Moldova a acceptat aquis-ul UE referitor la protecția consumatorilor.

Totodată, în cadrul aceleiași reuniuni de screening, experții Comisiei Europene (DG JUST și DG ENEST) au subliniat necesitatea transpunerii actelor UE relevante componente de protecție a consumatorilor.

Așadar, potrivit raportului de screening pe Capitolul 28 „Protecția consumatorilor și a sănătății”, Republica Moldova **este parțial aliniată** la aquis-ul UE privind o mai bună asigurare a respectării și modernizarea normelor Uniunii în materie de protecție a consumatorilor, **drepturile consumatorilor**, comercializarea la distanță a serviciilor financiare de consum, clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, indicarea prețurilor produselor oferite consumatorilor, anumite aspecte ale vânzării de bunuri, anumite aspecte ale vânzării de bunuri, **practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor față de consumatori**.

În subsidiar, în cadrul ședinței explicative asupra criteriilor de referință aferente Capitolului 28 Protecția consumatorilor și a sănătății, pe componenta protecția consumatorilor au fost prezentate lista cerințelor și a actelor normative care urmează a fi evaluate de către Comisia Europeană.

În vederea întreprinderii măsurilor corespunzătoare pentru îndeplinirea criteriilor de referință, precum și în vederea executării angajamentelor asumate, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării a inițiat procesul de transpunere la nivel de cadru normativ național a următoarelor acte ale Uniunii Europene, or deși Republica Moldova este parțial aliniată la normele europene, persistă deficiențe în ceea ce privește protecția consumatorilor în contextul tranziției verzi, promovarea durabilității bunurilor, transparența garanțiilor și combaterea practicilor comerciale neloiale.

În acest sens, intervenția legislativă este determinată de necesitatea transunerii următoarelor acte ale Uniunii Europene, care vizează domeniul nereglementat la nivel național:

- Directiva (UE) 2024/825 a Parlamentului European și a Consiliului din 28 februarie 2024 de modificare a Directivelor 2005/29/CE și 2011/83/UE în ceea ce privește consolidarea rolului consumatorilor în vederea tranziției verzi printr-o mai bună protecție împotriva practicilor neloiale și o mai bună informare¹ - are ca scop consolidarea protecției consumatorilor în contextul tranziției verzi, prin combaterea practicilor comerciale înșelătoare legate de caracteristicile ecologice ale produselor (greenwashing) și prin îmbunătățirea informării consumatorilor. Aceasta urmărește responsabilizarea operatorilor economici și creșterea capacității consumatorilor de a face alegeri informate și sustenabile, domeniu în care cadrul normativ național prezintă lacune semnificative.;

- Directiva (UE) 2024/1799 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024 privind normele comune de promovare a reparării bunurilor și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/2394 și a Directivelor (UE) 2019/771 și (UE) 2020/1828² - promovează repararea bunurilor și extinderea duratei de viață a produselor, contribuind la economia circulară. Actul stabilește drepturi suplimentare pentru consumatori în materie de reparare și obligații pentru comercianți, inclusiv facilitarea accesului la servicii de reparație. În prezent, legislația națională nu reglementează suficient aceste aspecte, fiind necesară instituirea unor mecanisme clare care să încurajeze repararea în detrimentul înlocuirii.

- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/1960 al Comisiei din 25 septembrie 2025 privind designul și conținutul notificării armonizate privind garanția legală de conformitate și ale etichetei armonizate pentru garanția comercială de durabilitate³ - are ca obiectiv standardizarea modului de informare a consumatorilor privind garanțiile, prin introducerea unor modele armonizate de notificare a garanției legale și etichete privind garanția comercială de durabilitate.

În ceea ce privește dezvoltarea cadrului normativ național prin transpunerea Directivei (UE) 2024/825, de menționat că, consolidarea protecției consumatorilor în contextul tranziției verzi are o importanță strategică, întrucât contribuie la corelarea obiectivelor de mediu cu funcționarea eficientă a pieței și cu asigurarea unui nivel înalt de încredere din partea consumatorilor. Într-un context în care produsele și serviciile sunt tot mai frecvent promovate prin prisma caracteristicilor ecologice, este esențial ca consumatorii să beneficieze de informații veridice, clare și comparabile, care să le permită să facă alegeri sustenabile.

Din perspectiva efectelor, consolidarea protecției consumatorilor în acest domeniu conduce, în primul rând, la reducerea practicilor comerciale înșelătoare, în special a fenomenului de „greenwashing”, prin instituirea unor reguli stricte privind utilizarea afirmațiilor de mediu. Aceasta determină o creștere a transparenței pe piață și stimulează concurența loială între operatorii economici. În al doilea rând, măsurile respective sporesc capacitatea consumatorilor de a opta pentru produse durabile, reparabile și eficiente din punct de vedere al utilizării resurselor,

---

¹ [Directiva \(UE\) 2024/825](#)

² [Directiva \(UE\) 2024/1799](#)

³ [Regulamentul de punere în aplicare \(UE\) 2025/1960](#)

contribuind astfel la schimbarea comportamentului de consum și la promovarea unui model economic circular.

De asemenea, aceste intervenții generează efecte economice pozitive pe termen lung, prin încurajarea inovării și a investițiilor în produse și servicii sustenabile, precum și prin reducerea costurilor asociate consumului excesiv și gestionării deșeurilor.

În subsidiar, Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/1960 are o importanță deosebită în consolidarea protecției consumatorilor prin creșterea transparenței și uniformizarea modului de prezentare a informațiilor privind garanțiile. În contextul actual, caracterizat prin practici neuniforme și adesea neclare de informare, consumatorii întâmpină dificultăți în înțelegerea drepturilor lor și în compararea ofertelor disponibile pe piață.

Scopul principal al acestui act este instituirea unor modele armonizate la nivel european pentru notificarea garanției legale de conformitate, precum și pentru eticheta aferentă garanției comerciale de durabilitate. Prin standardizarea acestor elemente, se urmărește asigurarea unei informări clare, accesibile și comparabile pentru toți consumatorii.

Efectele implementării sunt semnificative. În primul rând, crește nivelul de încredere al consumatorilor în piață, aceștia fiind mai bine informați cu privire la drepturile lor și la condițiile garanțiilor oferite. În al doilea rând, se facilitează comparabilitatea produselor și a ofertelor comerciale, ceea ce stimulează concurența loială între operatorii economici.

Totodată, regulamentul contribuie la reducerea litigiilor dintre consumatori și comercianți, prin eliminarea ambiguităților și interpretărilor diferite ale informațiilor privind garanțiile. În plus, prin introducerea etichetei privind durabilitatea, sunt încurajate practicile comerciale orientate spre produse mai rezistente și sustenabile, în concordanță cu obiectivele economiei circulare.

Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/1960 este complementar Directivei (UE) 2024/825, prin consolidarea protecției consumatorilor în contextul tranziției verzi, însă din perspective diferite, dar convergente. Astfel, dacă Directiva (UE) 2024/825 vizează, în principal, prevenirea și combaterea practicilor comerciale înșelătoare, în special a afirmațiilor de mediu nefondate sau exagerate (greenwashing), precum și îmbunătățirea informării consumatorilor cu privire la caracteristicile de durabilitate ale produselor, corectitudinea și veridicitatea informațiilor furnizate consumatorilor.

În completare, Regulamentul (UE) 2025/1960 operationalizează aceste obiective prin instituirea unor instrumente concrete și standardizate de informare. Prin urmare, legătura dintre cele două acte constă, în fapt, în faptul că Directiva stabilește obligația de a asigura informarea corectă și de a elimina practicile înșelătoare, iar Regulamentul oferă mijloacele practice prin care această informare este standardizată și eficient transmisă consumatorilor.

În partea ce se referă la alinierea cadrului normativ național la Directiva (UE) 2024/1799 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024 privind normele comune de promovare a reparării bunurilor este important de subliniat cauzele și efectele ulterioare constatate la nivelul Uniunii Europene.

În aspecte generale, repararea este o practică restaurativă care prelungește durata de viață utilă a bunurilor. Aceasta permite ca obiectele care altfel ar fi aruncate să rămână în uz. Acest lucru elimină necesitatea procesării deșeurilor, a reciclării și a producției noi, reducând astfel povara generală asupra mediului.

Aceste efecte pozitive fac din reparații o componentă esențială a paradigmei Economiei Circulare și o alternativă foarte atractivă la economia liniară.

Promovarea reparațiilor este, de asemenea, interesantă din punct de vedere geopolitic pentru Uniunea Europeană (UE), având în vedere dependența internațională de resursele strategice care

sunt esențiale pentru economia sa. Prolungirea duratei de viață a produselor oferă astfel o alternativă la producție, care reduce dependența de resurse, satisfăcând în același timp nevoile consumatorilor. Promovarea reparațiilor vizează transformarea reparațiilor într-o practică economică mai atractivă, mai degrabă decât simpla eliminare a barierelor.

Nu în ultimul rând, neadoptarea măsurilor propuse ar putea afecta negativ parcursul european al Republicii Moldova, inclusiv îndeplinirea criteriilor de referință stabilite în cadrul negocierilor de aderare, ceea ce ar întârzia procesul de integrare și ar diminua credibilitatea angajamentelor asumate la nivel internațional.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele prevederi ale proiectului vizează modernizarea și completarea cadrului normativ național în domeniul protecției consumatorilor, prin introducerea unor reguli adaptate noilor realități ale pieței și cerințelor Uniunii Europene, precum și prin consolidarea mecanismelor de informare și protecție a consumatorilor. În acest sens, proiectul reglementează:

Consolidarea cadrului privind practicile comerciale neloiale, prin extinderea listei practicilor interzise și introducerea unor reguli explicite referitoare la afirmațiile de mediu. Se stabilesc cerințe stricte privind utilizarea mențiunilor ecologice, fiind interzise afirmațiile vagi sau nefondate, în scopul prevenirii fenomenului de greenwashing.

Îmbunătățirea informării consumatorilor, prin instituirea obligației comercianților de a furniza informații suplimentare privind durabilitatea produselor, inclusiv durata de viață estimată, posibilitatea de reparare și existența garanțiilor comerciale de durabilitate.

Reglementarea dreptului la reparare, prin introducerea unor obligații pentru comercianți și producători de a facilita repararea bunurilor, inclusiv după expirarea garanției legale, precum și prin asigurarea accesului la servicii de reparație și piese de schimb.

Standardizarea informării privind garanțiile, prin preluarea modelelor armonizate la nivel european pentru notificarea garanției legale de conformitate și introducerea etichetei privind garanția comercială de durabilitate, menite să asigure claritate și comparabilitate între produse.

Amendamentele incluse în proiectul de lege vizează următoarele acte normative:

- Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002;
- Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova;
- Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor;
- Legea nr. 80/2025 privind acțiunile în reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor.

Principale propuneri de modificare se referă la:

Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002:

Prin modificările și completările propuse la art. 1014 și 1015 proiectul de lege impune comercianților obligația de a-i atenționa pe consumatori, înainte ca aceștia să își asume obligații în temeiul unui contract sau al oricărei oferte corespunzătoare, cu privire la existența garanției legale de conformitate pentru bunuri.

1. La articolul 1014 alineatul (1):

litera e) va avea următorul cuprins:

„e) o mențiune privind existența garanției legale de conformitate pentru bunuri și privind principalele sale elemente, inclusiv durata sa minimă de doi ani astfel cum se prevede art. 23 din Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, într-un mod vizibil, utilizând notificarea armonizată prevăzută în anexa nr. 10 la Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului

civil al Republicii Moldova;”

se completează cu literele e¹)-e⁴) cu următorul cuprins:

„e¹) în cazul în care producătorul oferă consumatorului o garanție comercială de durabilitate fără costuri suplimentare, care acoperă întregul bun și cu o durată mai mare de doi ani, iar producătorul pune aceste informații la dispoziția comerciantului, informațiile conform cărora bunul în cauză beneficiază de o astfel de garanție, durata acesteia și o mențiune cu privire la existența garanției legale de conformitate, într-un mod vizibil, utilizând eticheta armonizată prevăzută în anexa nr. 11 la Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova;

e²) o mențiune privind existența garanției legale de conformitate pentru conținutul digital și serviciile digitale;

e³) dacă este cazul, existența și condițiile aplicabile serviciilor postvânzare și garanțiilor comerciale;

e⁴) pentru bunurile cu elemente digitale, pentru conținutul digital și pentru serviciile digitale, în cazul în care producătorul sau furnizorul pune astfel de informații la dispoziția comerciantului, perioada minimă, exprimată fie ca perioadă de timp, fie prin referire la o dată, în care producătorul sau furnizorul furnizează actualizări de software.”;

Notă:

Ce înseamnă aceste prevederi pentru comercianți:

- Se introduc obligații suplimentare de informare, mai detaliate și mai standardizate, care trebuie prezentate într-un mod vizibil și clar.
- Comercianții trebuie să utilizeze formate armonizate (notificări și etichete standard) pentru informarea privind garanția legală și garanția comercială de durabilitate, ceea ce reduce flexibilitatea în prezentare, dar crește uniformitatea.
- Apare obligația de a comunica explicit durata minimă a garanției legale (2 ani), existența și condițiile garanțiilor comerciale și serviciilor post-vânzare; existența garanțiilor de durabilitate oferite de producători; perioada în care sunt furnizate actualizări pentru produsele digitale.

Ce înseamnă pentru consumatori:

- Beneficiază de informații mai clare, vizibile și comparabile, datorită utilizării etichetelor și notificărilor standardizate.
- Înțeleg mai bine drepturile privind garanția legală, inclusiv durata minimă și conținutul acesteia.
- Au acces la informații suplimentare privind durabilitatea produselor (prin garanțiile comerciale de durabilitate); serviciile post-vânzare; actualizările software pentru produse digitale.
- Pot lua decizii de cumpărare mai informate, inclusiv din perspectiva duratei de viață a produsului și costurilor ulterioare.
- Se reduce riscul de a fi induși în eroare și crește capacitatea de a-și valorifica drepturile în caz de neconformitate.

2. La articolul 1015 alineatul (1):

la litera g) după textul „de livrare,” se introduce textul „inclusiv, dacă sunt disponibile, modalitățile de livrare ecologice,”

litera l) va următorul cuprins:

„l) o mențiune a existenței garanției legale de conformitate pentru bunuri și a principalelor sale elemente, inclusiv durata sa minimă de doi ani, astfel cum se prevede în art. 23 alin. (1) din Legea

nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, într-un mod vizibil, utilizând notificarea armonizată prevăzută în anexa nr. 10 la Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova;”

se completează cu literele l1)-l3) cu următorul cuprins:

„l¹) în cazul în care producătorul îi oferă consumatorului o garanție comercială de durabilitate fără costuri suplimentare, care acoperă întregul bun și cu o durată mai mare de doi ani, iar producătorul pune aceste informații la dispoziția comerciantului, informațiile conform cărora bunul în cauză beneficiază de o astfel de garanție, privind durata acesteia și o mențiune cu privire la existența garanției legale de conformitate, într-un mod vizibil, utilizând eticheta armonizată prevăzută în anexa nr. 11 la Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova;

l²) o mențiune referitoare la existența unei garanții legale de conformitate pentru conținutul digital și serviciile digitale;

l³) pentru bunurile cu elemente digitale, pentru conținutul digital și pentru serviciile digitale, în cazul în care producătorul sau furnizorul pune la dispoziție astfel de informații comerciantului, perioada minimă, exprimată fie ca perioadă de timp, fie prin referire la o dată, în care producătorul sau furnizorul furnizează actualizări de software;”

se completează cu literele u) și v) cu următorul cuprins:

„u) dacă este cazul, punctajul posibilității de reparare al bunurilor;

v) în cazul în care litera u) nu se aplică, iar producătorul pune astfel de informații la dispoziția comerciantului, informațiile cu privire la disponibilitatea, costul estimat și procedura de comandare a pieselor de schimb care sunt necesare pentru a menține conformitatea bunurilor, cu privire la disponibilitatea instrucțiunilor de reparare și întreținere, precum și informații privind restricțiile de reparare.

Notă:

Ce înseamnă pentru comercianți:

Crește nivelul de responsabilitate și detalieri a informațiilor furnizate înainte de încheierea contractului, mai ales în mediul online.

Apare obligația de a integra noi tipuri de informații tehnice și de sustenabilitate, inclusiv despre durabilitate și garanții extinse, actualizări software, reparabilitatea produselor.

Comercianții trebuie să utilizeze formate standardizate de informare, ceea ce impune adaptarea platformelor digitale și a materialelor comerciale.

Ce înseamnă pentru consumatori:

Beneficiază de un nivel mai ridicat de protecție, în special în contractele la distanță (online), unde nu pot verifica fizic produsul.

Au acces la informații mai clare, standardizate și ușor de comparat privind garanțiile.

Pot evalua mai bine produsele din perspectiva duratei de viață (durabilitate); posibilității de reparare; costurilor pe termen lung (ex. piese de schimb, actualizări).

Sunt încurajați să facă alegeri mai sustenabile, inclusiv prin opțiuni de livrare ecologică.

3. Suplimentar, proiectul include două noțiuni noi la art. 1013, precum: „*garanție comercială de durabilitate*” și „*punctaj al posibilității de reparare*”.

Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova:

Proiectul de lege completează Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova cu:

1. Anexa nr. 10 - Notificarea armonizată privind garanția legală de conformitate;
2. Anexa nr. 11 - Eticheta armonizată pentru garanția comercială de durabilitate;
3. Anexa nr. 12 - Formular European de informații privind repararea.

Notificarea armonizată este o notificare obligatorie la punctul de vânzare, menită să le atragă atenția consumatorilor cu privire la drepturile prevăzute de garanția legală.

În subsidiar, eticheta armonizată reprezintă o garanție comercială de durabilitate voluntară, oferită de producătorii care doresc să asigure consumatorii cu privire la durabilitatea bunurilor lor.

Notificarea armonizată va facilita comunicarea între comercianți și consumatori cu privire la existența garanției legale de conformitate pentru bunuri. Atenționarea respectivă trebuie să conțină elementele principale ale garanției, inclusiv durata minimă a acesteia, de doi ani.

Suplimentar, notificarea armonizată privind garanția legală de conformitate le va indica consumatorilor care sunt măsurile reparatorii de care dispun în cazul în care bunurile nu sunt conforme și le va explica faptul că vânzătorii sunt obligați să ofere astfel de măsuri reparatorii în anumite condiții.

În plus, notificarea urmează să conțină informații practice cu privire la măsurile pe care consumatorii le pot lua în situațiile în care au primit bunuri neconforme și să indice unde pot găsi informații suplimentare.

Totodată, pentru a se asigura înțelegerea deplină de către consumatori a diferenței dintre garanția legală de conformitate și garanțiile comerciale, notificarea armonizată privind garanția legală de conformitate trebuie să indice, de asemenea, faptul că vânzătorii și producătorii pot oferi, în plus, garanții comerciale, inclusiv o garanție comercială de durabilitate.

Eticheta armonizată are un design neutru din punct de vedere lingvistic, combinat cu traduceri, care permite utilizarea și reproducerea sa cu ușurință de către comercianți și producători.

Subsecvent, Eticheta constă în titlul „GARAN”, care se referă la termenul „garanție” în mai multe limbi ale Uniunii, în semnul „bifat”, care indică faptul că durabilitatea bunului este garantată, într-un simbol al unui calendar, care reprezintă durata garanției comerciale de durabilitate oferite, într-o atenționare vizuală a existenței garanției legale de conformitate și într-un cod QR care oferă acces la informații suplimentare.

Formularul european de informații privind repararea reprezintă un instrument standardizat de informare, pus la dispoziția consumatorilor înainte de efectuarea unei reparații, care are scopul de a asigura transparența, comparabilitatea ofertelor și facilitarea deciziei de reparare a bunurilor. Acest formular presupune furnizarea, într-un format clar și uniform, a unor informații esențiale privind serviciul de reparație, printre care:

- identificarea prestatorului de servicii de reparație;
  - descrierea defectului și a intervenției propuse;
  - costul total al reparației sau, dacă nu poate fi determinat exact, metoda de calcul;
  - durata estimată a reparației;
  - disponibilitatea pieselor de schimb;
  - condițiile în care se oferă garanția asupra reparației;
  - perioada de valabilitate a ofertei.
- Formularul are caracter opțional pentru consumator, dar, odată furnizat de către profesionist, acesta devine obligatoriu și opozabil, ceea ce înseamnă că prestatorul este ținut de condițiile indicate în formular.

Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor.

Proiectul de lege include noțiuni noi, printre care: „*actualizare de software*”, „*afirmație generică legată de mediu*”, „*afirmație legată de mediu*”, „*consumabil*”, „*etichetă de durabilitate*”, „*performanță de mediu excelentă recunoscută*”, „*sistem de certificare*”.

În vederea alinierii la prevederile UE, se extinde lista practicilor comerciale care sunt considerate înșelătoare. Astfel, printre noile practici se enumeră prezentarea declarațiilor de mediu înșelătoare, inclusiv următoarele:

- Formularea unei afirmații de mediu generice care sugerează sau creează impresia unei performanțe de mediu excelente, cum ar fi „prietenos cu mediul”, „respectă mediul”, „verde”, „ecologic”, „protejează clima”, „emisii reduse de carbon”, „eficient din punct de vedere energetic”, „biodegradabil” sau similar, fără a se demonstra performanța de mediu excelentă care este relevantă pentru afirmație.

Notă:

Această prevedere vizează interzicerea utilizării afirmațiilor de mediu generice și nejustificate, care pot induce în eroare consumatorii cu privire la impactul real al unui produs asupra mediului.

Ce înseamnă pentru consumatori:

- Consumatorii sunt protejați împotriva practicilor de tip „greenwashing”, adică împotriva mesajelor vagi sau înșelătoare care creează o falsă impresie de sustenabilitate.
- Termeni precum „eco”, „verde” sau „prietenos cu mediul” vor putea fi utilizați doar dacă sunt susținuți de dovezi clare și verificabile, ceea ce crește încrederea în informațiile primite.
- Se îmbunătățește capacitatea consumatorilor de a face alegeri informate și autentice, bazate pe performanțe reale de mediu, nu pe marketing.

Ce înseamnă pentru comercianți:

- Comercianții nu mai pot utiliza afirmații generale despre impactul de mediu decât dacă pot demonstra concret și relevant performanța de mediu a produsului.
- Este necesară fundamentarea afirmațiilor pe dovezi științifice, standarde sau certificări recunoscute, ceea ce implică o responsabilitate crescută.
- Afișarea unei etichete de durabilitate care nu se bazează pe un sistem de certificare sau care nu este stabilită de autoritățile publice or înainte de a afișa o etichetă de durabilitate, un comerciant trebuie să se asigure că îndeplinește condițiile minime de transparență și credibilitate și că există o monitorizare obiectivă a conformității cu cerințele sistemului. Această monitorizare trebuie să fie efectuată de o terță parte a cărei competență și independență atât față de proprietarul sistemului, cât și față de comerciant sunt asigurate pe baza unor standarde și proceduri internaționale.

Notă:

Această prevedere stabilește reguli stricte privind utilizarea etichetelor de durabilitate, pentru a preveni inducerea în eroare a consumatorilor și pentru a asigura credibilitatea informațiilor privind performanța de mediu a produselor.

Ce înseamnă pentru consumatori:

Consumatorii sunt protejați împotriva etichetelor false sau înșelătoare, care sugerează în mod nejustificat că un produs este sustenabil.

Etichetele de durabilitate vor avea un grad mai ridicat de încredere, deoarece trebuie să se bazeze fie pe sisteme oficiale, fie pe mecanisme de certificare credibile și verificate.

Se asigură că informațiile privind durabilitatea sunt verificate independent, nu doar declarate de comercianți.

Ce înseamnă pentru comercianți:

Comercianții nu mai pot afișa etichete de durabilitate „proprii” sau nevalidate fără a respecta anumite condiții stricte.

Pentru a utiliza o astfel de etichetă, trebuie să demonstreze existența unui sistem de certificare transparent și credibil, aplicarea unor criterii clare și accesibile publicului, existența unei verificări independente (terță parte), conform standardelor internaționale.

Este necesară alinierea la scheme de certificare recunoscute sau dezvoltarea unor sisteme conforme cu cerințele de transparență și monitorizare.

- Formularea de afirmații, bazate pe compensarea emisiilor de gaze cu efect de seră, conform cărora un produs are un impact neutru, redus sau pozitiv asupra mediului în ceea ce privește emisiile, care pot induce în eroare consumatorii, făcându-i să creadă că aceste afirmații se referă la produsul în sine sau la furnizarea și producția produsului respectiv, sau că consumul produsului respectiv nu are un impact asupra mediului.

Notă: Această prevedere vizează limitarea utilizării afirmațiilor de tip „neutru din punct de vedere climatic” sau „zero emisii” atunci când acestea se bazează exclusiv pe compensarea emisiilor (de exemplu, prin plantare de copaci), fără a reflecta impactul real al produsului.

Ce înseamnă pentru consumatori:

Consumatorii sunt protejați împotriva unor afirmații înșelătoare sau exagerate, care pot crea impresia falsă că un produs nu afectează mediul.

Ce înseamnă pentru comercianți:

Comercianții nu mai pot promova produsele ca fiind „neutre climatic” sau „cu impact zero” doar pe baza compensării emisiilor.

Suplimentar, proiectul echivalează practici înșelătoare ce au drept scop uzura timpurie, inclusiv:

- afirmații false privind durabilitatea sau reparabilitatea unui bun;
- orice comunicare comercială referitoare la un bun care conține o caracteristică introdusă pentru a-i limita durabilitatea, deși comerciantul are la dispoziție informații privind această caracteristică și efectele sale asupra durabilității bunului.

Articolul 23 se completează cu alineatul (18) cu următorul cuprins:

„(18) În cazul în care, în conformitate cu art. 20 alin. (3) și (5), repararea are loc ca măsură corectivă pentru a aduce bunurile în conformitate, perioada de răspundere contractuală se prelungește o singură dată cu 12 luni.”

Notă: *Promovarea reparațiilor în condiții de garanție legală prin extinderea perioadei de răspundere funcționează în sinergie cu obligația de reparare, deoarece ambele necesită în esență aceeași infrastructură din partea producătorului, fie că este vorba de propriile servicii de reparații, fie de o rețea de reparații subcontractată.*

Legea se completează cu capitoul III¹ cu următorul cuprins: **„CAPITOLUL III¹ Repararea produselor**

„Articolul 28³. Obligația de reparare

(1) La solicitarea consumatorului, producătorul este obligat să repare bunurile din categoriile prevăzute în lista aprobată de Guvern, pentru care actele normative transpuse prevăd cerințe de reparabilitate. Producătorul este exonerat de această obligație doar dacă demonstrează că repararea bunului este imposibilă. Producătorul poate subcontracta serviciile de reparații pentru a-și îndeplini această obligație.”

Notă: *Obligația de reparare înseamnă că un consumator poate solicita producătorului repararea unui dispozitiv la un preț rezonabil. Această obligație se limitează la produsele pentru care există deja sau ar putea exista în viitor cerințe de reparabilitate. În cazul în care producătorul se află în afara UE, obligația va reveni reprezentanților săi legali din UE, importatorului sau distribuitorului. Pentru a îndeplini această obligație, reparațiile pot fi subcontractate.*

Articolul 28². Formularul european de informații privind repararea

(1) Reparatorii pot pune la dispoziția consumatorului formularul european de informații privind repararea prevăzut în anexa nr. 12 la Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova.

Notă: Măsurile de informare se referă la obligația producătorului/vânzătorului de a furniza informații cu privire la efectuarea reparațiilor și în ce condiții. Informațiile, în acest context, nu se referă la informații care ar fi utile pentru efectuarea reparațiilor, cum ar fi manualele sau schemele.

(2) Formularul european de informații privind repararea este pus la dispoziție pe un suport durabil și într-un termen rezonabil, cuprins între momentul solicitării și momentul în care consumatorul își asumă obligații în temeiul unui contract de prestare de servicii de reparare.

Notă: Formularul european de informații privind reparațiile se referă la un formular standard pe care reparatorul îl poate emite ori de câte ori un consumator se adresează unui reparator și solicită informații despre serviciile de reparații. Formularul ar conține aceleași informații pentru toți reparatorii, inclusiv caracteristicile reparației și condițiile în care aceasta ar avea loc. Obiectivul acestei măsuri este de a crește transparența și de a permite consumatorilor să ia decizii mai informate. Acest formular ar specifica condițiile reparației, inclusiv prețul acesteia. Ar fi furnizate două prețuri: o estimare a prețului real al reparației și un preț maxim pentru reparație. Dacă acest lucru este dificil sau imposibil de calculat a priori, atunci ar trebui inclusă o descriere a factorilor care contribuie la determinarea prețului. Informațiile înregistrate acolo, inclusiv prețul, ar fi obligatorii din punct de vedere juridic în cazul încheierii unui contract. Deși este voluntar, se pune un mare accent pe acest formular ca instrument de îmbunătățire a transparenței.

În partea ce ține de momentul intrării în vigoare a actului normativ

În conformitate cu prevederile art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, „actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării”.

Proiectul de lege prevede la **Art. V. Dispoziții finale** intrarea în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană. Această abordare este justificată de faptul că actele Uniunii Europene care stau la baza proiectului, în special directivele recente privind consolidarea rolului consumatorilor în tranziția verde și promovarea durabilității bunurilor, sunt relativ noi, iar statele membre ale Uniunii Europene se află, la rândul lor, în proces de transpunere și implementare a acestora. În consecință, nu există încă o practică consolidată și uniformă la nivel european privind aplicarea acestor norme.

Stabilirea unui termen de intrare în vigoare corelat cu momentul aderării ar permite asigurarea unei alinieri efective și sincronizate cu legislația Uniunii Europene, evitând discrepanțele de reglementare, oferirea unui interval suplimentar pentru adaptarea mediului de afaceri și a autorităților competente la noile cerințe, inclusiv dezvoltarea infrastructurii necesare (ex. etichete armonizate, mecanisme de verificare, proceduri de control).

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiuni alternative nu au fost identificate, or în lipsa unei intervenții în cadrul normativ de protecție a consumatorilor se va contura un nivel general mai scăzut de protecție a drepturilor și intereselor acestora.

Astfel, se consideră imperativă adoptarea proiectului de lege propus, ceea ce ar completa cadrul normativ existent.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul de lege nu are impact structural și instituțional asupra sistemului administrației publice.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului de lege nu implică costuri financiare.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul de lege propus va avea un impact asupra sectorului privat, întrucât impune cerințe mai stricte de informare privind protecția consumatorilor. Operatorii economici vor trebui să-și ajusteze practicile comerciale, precum și informațiile oferite consumatorilor.

Cu toate acestea, pe lângă cerințele sporite de conformitate, proiectul de lege aduce și beneficii importante pentru toate părțile implicate. Pentru mediul de afaceri, armonizarea cu directivele europene oferă un cadru juridic previzibil și stabil, ceea ce facilitează planificarea și atragerea investițiilor, inclusiv în comerțul transfrontalier. Totodată, creșterea încrederii consumatorilor prin garantarea unor drepturi mai bine protejate poate duce la consolidarea loialității clienților și la creșterea competitivității pe piață.

4.4. Impactul social

Proiectul de lege nu are impact social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Proiectul de lege nu are impact asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul de lege nu are impact asupra echității și egalității de gen

4.5. Impactul asupra mediului

Proiectul de lege are impact asupra mediului, în special prin:

Claritate în selecție: Interzicerea mențiunilor generice precum „ecologic”, „verde” sau „prietenos cu mediul” fără dovezi concrete va direcționa capitalul către produse care au un impact real scăzut asupra planetei;

Combaterea obsolescenței programate: Producătorii vor fi obligați să fie transparenți cu privire la durabilitatea produselor. Un produs care durează mai mult înseamnă mai puține resurse extrase și mai puține deșeuri;

Stoparea compensării emisiilor ca argument de „neutralitate”: Companiile nu mai pot pretinde că un produs este „neutru din punct de vedere climatic” doar pe baza cumpărării de certificate de carbon (offsetting), forțându-le să reducă emisiile reale în propriul lanț de producție;

Reducerea deșeurilor: Prin obligarea producătorilor de a oferi servicii de reparare accesibile și rapide, se diminuează volumul uriaș de deșeuri electronice și electrocasnice care ajung în depozite;

Eficiența resurselor: Păstrarea unui dispozitiv în uz pentru o perioadă mai lungă reduce necesitatea extracției de materii prime critice (litiu, cobalt, pământuri rare), a căror minare este extrem de poluantă;

Scăderea emisiilor de CO₂: Producția de noi bunuri de larg consum este responsabilă pentru o parte semnificativă din emisiile globale. Repararea extinde ciclul de viață al produsului, amortizând „costul de carbon” al fabricării acestuia pe o durată mai mare de timp.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Pentru consumatori, măsurile propuse sporesc protecția în fața practicilor comerciale incorecte precum și asigură acces mai bun la informații clare și comparabile.

Pentru stat, implementarea acestui proiect reprezintă alinierea la standardele europene, prevenirea abuzurilor în relațiile comerciale și consolidarea cadrului legal intern, ceea ce contribuie la dezvoltarea unei economii de piață funcționale și echitabile.

Consumatorii vor resimți impacturile noilor reglementări odată cu punerea în aplicare a prevederilor proiectului de lege, drept urmare a ajustării cadrului normativ național și a creșterii nivelului general de protecție a acestora.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Proiectul de lege este compatibil cu legislația UE.

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

a) obiectivele actului juridic al UE:

- Potrivit considerentului (40) din Directiva (UE) 2024/825, „facilitarea luării unor decizii comerciale în mai bună cunoștință de cauză de către consumatori în vederea promovării consumului durabil, eliminarea practicilor care cauzează prejudicii economiei durabile și îndepărtează consumatorii de alegerile de consum durabile, precum și asigurarea unei aplicări mai bune și coerente a cadrului juridic al Uniunii privind protecția consumatorilor”.
- Potrivit art. 1 alin. (1) din Directiva (UE) 2024/1799, „prezenta directivă stabilește norme comune care consolidează dispozițiile referitoare la repararea bunurilor, cu scopul de a contribui la buna funcționare a pieței interne, asigurând în același timp un nivel ridicat de protecție a consumatorilor și a mediului.”
- Considerentul (1) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/1960 menționează, „Directiva 2011/83/UE, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2024/825 a Parlamentului European și a Consiliului, vizează, printre altele, să sensibilizeze consumatorii cu privire la drepturile lor, astfel încât aceștia să ia decizii de cumpărare mai durabile, precum și să stimuleze cererea și oferta de bunuri mai durabile. În acest scop, Directiva 2011/83/UE stabilește o notificare armonizată privind garanția legală de conformitate și o etichetă armonizată pentru garanția comercială de durabilitate, permițându-le consumatorilor să ia decizii în cunoștință de cauză.” - respectiv, Regulamentul stabilește designul și conținutul notificării armonizate și etichetei armonizate.

b) gradul de transpunere a actului juridic al UE:

Proiectul de lege asigură transpunerea parțială a Directivei (UE) 2024/825, Directivei (UE) 2024/1799, Directivei (UE) 2024/2853 și Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2025/1960.

c) argumentarea introducerii unor reglementări care nu sunt prevăzute expres în actul juridic al UE și/sau care depășesc cerințele minime stabilite de acesta:

În context, pentru proiect au fost elaborate tabelele de concordanță corespunzător fiecărui act UE.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul de lege este promovat în vederea alinierii legislației naționale la aquis-ul privind:

- consolidarea rolului consumatorilor în vederea tranziției verzi printr-o mai bună protecție împotriva practicilor neloiale și o mai bună informare;
- promovarea reparării bunurilor;
- răspunderea pentru produsele cu defecte;
- designul și conținutul notificării armonizate privind garanția legală de conformitate și ale etichetei armonizate pentru garanția comercială de durabilitate.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, elaborarea prezentului proiect de lege a fost demarată odată cu publicarea pe site-ul web-oficial a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării la compartimentul Transparență Decizională - Anunțuri privind consultări publice și pe platforma particip.gov.md a anunțului de inițiere prin care se solicită implicarea tuturor subiecților interesați prin prezentarea propunerilor de rigoare asupra proiectului de lege.

Subsecvent, proiectul a fost consultat în prealabil cu Ministerul Justiției și asociațiile relevante din domeniu. Propunerile și obiecțiile înaintate au fost analizate în sinteza la proiect.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul de lege urmează a fi supus expertizei de compatibilitate cu legislația UE, în conformitate cu prevederile art. 35 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 36 și 37 din Legea nr. 100/2017, proiectul de lege urmează a fi supus expertizei anticorupție și expertizei juridice la etapa finală, după definitivarea proiectului actului normativ potrivit avizelor, expertizei de compatibilitate cu legislația UE și rezultatelor consultărilor publice.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Adoptarea și punerea în aplicare a prevederilor proiectului nu necesită modificarea altor acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

În conformitate cu dispozițiile finale ale proiectului de lege:

„(3) Până la intrarea în vigoare a prezentei legi Guvernul aprobă Lista actelor normative care stabilesc cerințe privind potențialul de reparare”.

În acest sens MDED va elabora proiectul de Hotărâre de Guvern cu privire la Lista actelor normative care stabilesc cerințe privind potențialul de reparare”.

Secretar de stat

Cristina CEBAN